

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОМ ЛУЦИ ФАКУЛТЕТ ПОЛИТИЧКИХ НАУКА	
ПРИМЉЕНО:	21. 10. 2015
	1509/15

Univerzitet u Banjaluci

Fakultet političkih nauka

Komisija za ocjenu i odbranu master rada

NASTAVNO-NAUČNOM VIJEĆU FAKULTETA POLITIČKIH NAUKA

Predmet: Izvještaj o ocjeni master rada, kandidata Dajane Đurašinović

Nastavno-naučno vijeće Fakulteta političkih nauka u Banjaluci odlukom na 67. sjednici održanoj 07.07.2015. године (Odluka broj 08/3.1010-15/15) imenovalo je Komisiju za ocjenu i odbranu master rada kandidata Dajane Đurašinović u sljedećem sastavu:

1. Dr Ljubomir Zuber, docent, Mediji i socio-kulturološke komunikacije, Filozofski fakultet Pale, predsjednik;
2. Dr Nenad Kecmanović, redovni profesor, Politička teorija, Fakultet političkih nauka Banjaluka, mentor
3. Mr Aleksandar Vranješ, viši asistent, Političko komuniciranje, Fakultet političkih nauka Banjaluka, član

Naukon uvida u tekst master rada Dajane Đurašinović i njegove analize Nastavno-naučnom vijeću podnosimo

IZVJEŠTAJ

o ocjeni urađenog master rada

OSNOVNI PODACI O KANDIDATU

Dajana Đurašinović rođena je 13. jula.1991. године u Banjaluci gdje je završila Gimnaziju. Diplomirala je politikologiju na Fakultetu političkih nauka Univerziteta u Banjaluci 2012. године. Od novembra iste године student je II ciklusa studija na Fakultetu političkih nauka, usmjerenje; Politikologija. Učestvovala je na nekoliko naučnih i stručnih skupova u RS, a sa Međunarodnog skupa Globalizacija i (de) suverenizacija u Banjaluci ima objavljen naučni rad *Izvori moći globalizacije u međunarodnim odnosima*. Govori njemački i engleski jezik.

UVODNI DIO OCJENE MASTER RADA

Master rad napisan je na 81 stranici kompjuterski složenog teksta uključujući i spisak literature. Podijeljen je u tri poglavlja sa uvodom i zaključkom. U **Prvom poglavlju** *Politička moć* definisani su pojam, vrste, oblici i izvori moći te razmatrane teorije moći i struktura i funkcije moći kao i moć stranaka u odnosu na moć države. U **Drugom poglavlju** *Medijska manipulacija* dato je pojmovno određenje s posebnim osvrtom na metode i tehnike medijske manipulacije, dezinformacije i medijatizovanu politiku.

U **Trećem poglavlju** *Istraživanje javnosti u BiH i Srbiji prema presudi Međunarodnog Suda pravde po tužbi BiH protiv SRJ* data su tri pristupa istom događaju analizirajući reakcija javnosti u Federaciji BiH, u Republici Srpskoj i u Srbiji kao i njihov odraz na odnose između zajednica. Korišćena je relevantna literatura, a u spisku se navodi 98 bibliografskih jedinica.

STRUKTURA RADA

Uvod

- Aktuelnost i teorijska i praktična opravdanost
- Problem i predmet istraživanja
- Cilj istraživanja
- Metodološki okvir

1. Politička moć

- 1.1. Pojam, vrste, oblici i izvori moći
 - 1.1.1. Teorije moći
 - 1.1.2. Struktura i funkcije moći
 - 1.1.3. Moć i srodni pojmovi
- 1.2. Makijavelizam u savremenoj političkoj realnosti
- 1.3. Moć stranaka nadilazi moć države

2. Medijska manipulacija

- 2.1. Pojmovno određenje, definisanje i teorije medijske manipulacije
- 2.2. Metode i tehnike medijske manipulacije
 - 2.2.1. Dezinformacije, poluistine i neistine
 - 2.2.2. Medijalizovana politika i spin doctoring

3. Istraživanje javnosti u BiH i Srbiji prema presudi Međunarodnog Suda pravde po tužbi BiH protiv SRJ.

- 3.1. Paradigma tri pristupa istom događaju
 - 3.1.1. Reakcija javnosti u Federaciji BiH povodom presude MSP

- 3.1.2. Reakcija javnosti u Republici Srpskoj povodom presude MSP
- 3.1.3. Reakcija javnosti u Srbiji povodom presude MSP
- 3.2. Odraž efekata na odnose unutar i između zajednica involviranih u predmetu

Zaključci

Literatura

PREDMET ISTRAŽIVANJA

Politička moć je univerzalna istorijska konstanta koja zaokuplja pažnju nauke i naučnika. Ubjeđivanje je značajan element političke moći, a najuvjerljivija i najmasovnija manifestacija ubjeđivanja je medijska manipulacija koja se, u osnovi, uvijek razmatra kroz etičku dimenziju. Tako je predmet istraživanja formulisan kao simbioza političke moći i medijske manipulacije u ostvarivanju ciljeva. Konkretno, u radu je istraživan odnos javnosti u BiH i Srbiji prema presudi Međunarodnog suda pravde u predmetu BiH protiv SRJ 2007. godine. Prostorni i vremenski obuhvat predstavljaju BiH i Srbija 2007. godine, a u istraživanju su obuhvaćene reakcije političke i medijske javnosti, nevladinog sektora i građana. Ovaj predmet je, na neki način, paradigma tri istine o ratu u BiH koje se prelamaju u političkoj, ekonomskoj, etničkoj, kulturnoj, javnoj, kao i u mnogim drugim sferama života. Cilj istraživanja je identifikacija indoktrinacije, fanatizma i šovinizma orkestriranog političkog i medijskog optuživanja i mržnje, mobilizacijom nacionalnih korpusa koji su ionako pod negativnim tenzijama.

METOD RADA

Ovaj rad podvrgao je analizi kompleksno pitanje moći, političke moći, medijske manipulacije u odmjerenju te moći, pitanje istine o ratu u BiH u svjetlu presude međunarodnog suda pravde. Pitanje moći i, naročito, političke moći, rastakano je sa raspadom zajedničke države, autoritativnog sistema, višestranačjem i podjelom teritorije BiH na tri zajednice, teritorije i vlasti, koja je šovinizovala rukovodstva, vojske i narode na etničkoj – religijskoj osnovi. Destrukcija i dekadencija i tragični sukob u BiH (92-95), srušili su društveni, politički, ekonomski, socijalni, vojni, obrazovni, kulturni i vrijednosni sistem. Na površinu su isplivali animoziteti iz prošlosti, mržnja, stereotipi sa dominantno religijskim predznakom. Istinsku političku moć, od početka krize do danas, imala je grupacija zemalja i predstavnika međunarodne zajednice i domaćih stranaka i rukovodstava pod međunarodnim monitoringom. Politička moć u novim uslovima je fiktivna – prividna.

Za potrebe ovog istraživanja provjeravaće se sljedeće hipoteze:

- 1 „Medijska manipulacija javnim mnjenjem je neetično sredstvo u arsenalu neetičnih sredstava koji opravdavaju ciljeve političkih moćnika.“
- 2 „Onaj ko vlada medijima taj vlada i javnim mnjenjem, ko vlada javnim mnjenjem taj ima moć.“

3 „Istrajavanje na tri istine istraživanih subjekata o istom događaju omogućuje im da se održe na tim pozicijama i u fokusu javnosti.“

Koristišćene su sljedeće metode:

1. Metoda analize objašnjava oba elementa teme koja je predmet ovog istraživanja, odnosno na koji način se ispunjava etički princip u funkcionisanju političke moći i medijske manipulacije.
2. Metoda indukcije polazi od saznanja o posebnom i pojedinačnom slučaju, tragajući za opštim saznanjima i zaključivanjima. Provedenim istraživanjima i obradom empirijske građe, doći će se do zaključaka o složenosti isprepletenosti medija i politike.
3. Metoda dedukcije pomaže da, polazeći od opštih saznanja o refleksiji medijske manipulacije na javnost u ostvarivanju ciljeva političke moći vlasti, odnosno stranaka, dođemo do saznanja o etičnosti sredstava i metoda koji se koriste u tim aktivnostima.
4. Metoda komparacije je postupak kojim će se upoređivati metode kojima se služe mediji u odnosu na metode koje praktikuju subjekti političke moći. Biće zanimljivi zaključci koji bi, kao rezultati empirijskih istraživanja, trebalo da pokažu kakve su etičke dimenzije jednih i drugih mjera.
5. Metoda dokazivanja pokazuje, prije svega, održivost postavljenih hipoteza na početku rada.

REZULTATI I NAUČNI DOPRINOS

Rezultati istraživanja javnosti u BiH i Srbiji prema Presudi Međunarodnog suda pravde po tužbi protiv SRJ u kojem su upoređivana i analizirana tri pristupa istom događaju (Federacija BiH, Republika Srpska, Srbija pokazali su istrajnost i održivost koncepta samo jedne istine u BiH i na taj način doveli u pitanje pozitivna politička rješenja do kojih se moglo doći u budućnosti. Osim navedene društvene opravdanosti, naučna se pokušava iskazati kroz makijavelističku maksimu kojom se i presuda koristi, prezentujući se na način koji odgovara svakoj od strana, te dajući pravnoj stvari političku i etičku kvalifikaciju. Sve strane u BiH izašle iz konflikta, presudu Međunarodnog suda iskoristile su da još više zbiju vlastite redove i gotovo jednoglasno optuže suprotnu stranu, gotovo istom retorikom kao i prije 20 godina (prebacivanje odgovornosti na druge, propali nacionalni koncepti, nerazumijevanje stvarnosti, politička i medijska manipulacija. Presuda međunarodnog suda odražava kontinuitet politike Međunarodne zajednice od početka sukoba do mirovnog sporazuma. Sukob civilizacija na njihovim rubovima, linijama razgraničenja, projektovan je u centralama tih civilizacija. U dokumenta međunarodne zajednice ušla je definicija rata, kao tragičan sukob u regionu, a u našoj terminologiji to je građanski rat. Presuda suda da Srbija nije odgovorna za zločine u BiH eliminiše optužbe sa druge strane o agresiji. Da se priznala odgovornost izvan BiH, ona se ne bi zadržala samo na Srbiji nego i Crnoj Gori (SRJ – predmet optužnice), Hrvatskoj, Holandiji, UN, i tako u nedogled. Ako nema agresije, onda su rat vodile autohtone vojne formacije naroda koji u BiH žive i brane svoju teritoriju. Te snage su zaokružile teritorije u kojima su činile većinu, uspostavile civilnu vlast koja je funkcionisala tokom rata. Ni iz jednog dijela BiH nije bilo organizovanog planskog i

vojno potpomognutog egzodusa i progona stanovništva, kao iz RSK u Hrvatskoj. Takav masovan progon i vojno i policijsko čišćenje teritorije naseljene autohtonim srpskim stanovništvom, nije proglašeno genocidom. Diplomatska, finansijska, materijalna i vojna podrška stranama u sukobu u ratu, kako iz regiona, tako i država izvan regiona, sa nacionalnim odnosno vjerskim predznakom, ni tada, a još manje danas, nije tajna. Upravljanje krizama na tako rasparčanim teritorijama i suprotstavljenim zajednicama, obilježje je konflikata krajem 20. vijeka i tu je sve pod kontrolom, a pod kontrolom nisu zločini, nasilje, egzodus, pljačka, progoni. Ključni centri moći, političke koncepcije i protagonisti u politici, vjeri, nauci, civilnom društvu, medijima, ostali su isti i grčevito brane projekat unitarne BiH.

ZAKLJUČAK I PRIJEDLOG

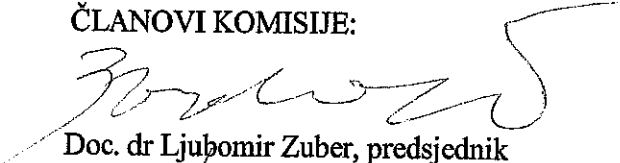
Komisija smatra da je kandidat Dajana Đurašinović izvršila istraživanje u skladu sa prijavljenom temom i da njen rad sadrži sve elemente kvalitetnog rada na studijama II ciklusa.

Komisija smatra da je tema logički dosljedno i metodološki korektno obrađena, da su istraživanja i nalazi dovedeni u vezu sa hipotetičkim okvirom te da saznanja i analize u radu mogu da koriste budućim istraživanjima iz ove oblasti.

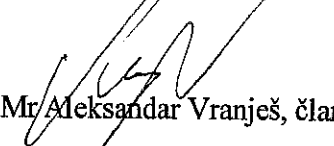
Master rad *Politička moć i medijske manipulacije-etički aspekt* predstavlja doprinos nauci i struci jer se sveobuhvatno, sa etičkog stanovišta, pokušava osvijetliti politička moć i medijska manipulacija u interakciji.

Kandidat Dajana Đurašinović ispunjava sve zakonske uslove za odbranu master rada i **Komisija Nastavno-naučnom vijeću Fakulteta političkih nauka predlaže da Dajani Đurašinović odobri javnu odbranu master rada *Politička moć i medijske manipulacije-etički aspekt* iz oblasti politikoloških studija.**

ČLANOVI KOMISIJE:

Doc. dr Ljubomir Zuber, predsjednik

Prof. dr Nenad Kecmanović, mentor

Mr Aleksandar Vranješ, član

Banjaluka, 19.10.2015.